

Verkossa vaanii vaaroja, jotka voi välttää harkinnalla

***Tukholma.** Tietoturva-asiantuntija Sean Sullivan kävi Suomalais-ruotsalaisella kauppakamarilla luennoimassa verkkoturvallisuudesta ja -uhkista 16.syyskuuta. Yksinkertaisten peruskäytäntöjen ottaminen osaksi arkista verkkokäyttäytymistä lisää Sullivanin mukaan tietoturvallisuutta.*

Tukholman suomalaisella kauppakamarilla kuultiin niksejä verkkoturvallisuuden parantamiseen, kun F-Securella työskentelevä tietoturva-asiantuntija Sean Sullivan kertoi verkossa vaanivista uhkista ja toisaalta tavoista karttaa näitä sudenkuoppia.

Verkossa operoivat rikolliset ovat ovelia, ja huijauskeinoja, haittaohjelmia, manipulointikeinoja sekä rahankalastelumenetelmiä on joka lähtöön. Sullivanin mukaan ei kuitenkaan ole tarvetta pelätä jatkossakaan laittaa tietokonetta päälle.

- Internet on hieno asia, joka tarjoaa mahdollisuuden verkostoitua minne tahansa ja missä tahansa. Mutta ilmaisia lounaita ei ole. Internetissä on myös uhkia.

Sullivanin mukaan näitä uhkakuvia ei kuitenkaan kannata suurennella, eikä niistä kannata kokonaan lamaantua. Hän muistuttaa, ettei internet ole verkkorikollisten hallussaan pitämä kenttä, vaikka verkko tarjoaa työskentelyalustan myös nykyrikollisille. Sullivan toteaa, että rikollisuus on internetin myötä muuttunut ja fyysisestä yhteisöstä on tullut turvallisempi, kun rikoksia tehdään entistä enemmän verkossa.

Internetissä asioiminen on keskimäärin melko turvallista, mutta liika turvallisuudentunne saattaa osoittautua petolliseksi. Sullivanin mukaan on tärkeää tiedostaa tekemisensä verkossa, eikä vain sokeasti klikkailla tietämättä, mihin sillä suostuu.

- Vaikka asut turvallisessa kaupungissa, niin saatat silti käyttää tiettyjä turvallisia reittejä ja pitää vaarallisemmilla alueilla tiukemmin laukusta kiinni. Uhkaavalta

tuntuissa kohdissa terästäytyt ja olet tietoinen ympäristöstäsi, Sullivan rinnastaa fyysisen maailman käytäntöjä hyviin verkkotapoihin.

Tietoturva-asiantuntija kertoo, että muutamia tapoja kannattaa ottaa osaksi jokapäiväistä verkkokäyttäytymistä. Ensimmäisenä hän toteaa, että salasanojen eteen kannattaa nähdä hieman vaivaa. Mitä pidempi ja vähemmän ilmeinen salasana, sitä parempi. Vaikka oma muisti ei olisikaan parhaasta päästä, kannattaa eri paikkoihin luoda eri salasanoina ja kirjoittaa ne vaikka itselleen muistiin. Tällä tavoin hakkeroituminen useisiin saman henkilön eri käyttötileihin hankaloituu.

Lisäksi ohjelmistojen ajantasainen päivittäminen ja useiden selainten käyttäminen lisäävät verkkoturva. Eri selaimia kannattaa käyttää eri tarkoituksiin. Pankkiasiat voi hoitaa yhdessä ja esimerkiksi työasiat toisessa selaimessa. Aluksi tämä saattaa tuntua turhautavalta päänvaivalta, mutta siitä tulee helposti automatisoitunut tapa, joka lisää turvallisuutta. Ponnahdusikkunoita ja ilmoituksia voi myös rajoittaa asetusten kautta.

- Kaikki tällaiset ylimääräisyydet haittaavat keskittymistä ja siinä saattaa helposti vahingossa klikata jotain, mistä voi koitua haittaa, Sullivan toteaa.

Varsinaisen verkkoturvallisuuden lisäksi myös verkkoyksityisyys on ajankohtainen kysymys. Monet ovat huolettomia esimerkiksi sosiaalisessa mediassa, koska kokevat, ettei heillä ole mitään salattavaa.

- Kun amerikkalaisilta ja briteiltä kysyttiin tutkimuksessa, onko heillä jotain salattavaa, noin 86% vastasi kieltävästi. Mutta kun kysymys asetettiin niin, että oletko valmis jakamaan elämässäsi kaiken ja ikuisesti, niin silloin 90% sanoi ettei.

Omaa yksityisyyttään verkossa voi hallinnoida, mutta vaikei aktiivisesti jakaisikaan tietoja itsestään, dataa kuitenkin valuu esimerkiksi mainostajille, jotka keräämässä datan perusteella tähtäävät tietynlaista mainontaa internetin käyttäjille.

- Vanhanaikaisissa medioissa tällainen manipulatiivinen mainonta olisi ollut laitonta. Jos annat tietoja itsestäsi verkossa, joudut helposti mainosmanipuloinnin uhriksi tahdostasi riippumatta, Sullivan toteaa.

Tietoturva-asiantuntijan mukaan panikoitumiseen ei ole aihetta, vaikka verkkoturvallisuutta ja -yksityisyyttä käsittelevä uutisointi maalailee pelottavia uhkakuvia, jossa "isoveli valvoo" internetin käyttäjän jokaista liikettä. Valppaana on

kuitenkin syytä olla, ja koittaa tunnollisesti jaksaa lukea eri sovellusten ja sivustojen käyttöehdot. Hyväksymällä niitä saattaa nimittäin antaa sovellukselle luvan tarkastella omia tietoja ja vaikkapa nauhoittaa puhetta ja käyttää kameraa.

- Kyllähän teknologian avulla kerätty valtava datamäärä herättää ajatuksia. Jos datan käyttötavat jätetään vain yhtiöiden moraalin varaan, on se aika huolestuttavaa.

Verkossa kannattaa siis hidastaa tahtia. Internetissä nousee kiusaus nopeaan reagoimiseen ja klikkailla välikysymysten läpi sen tarkemmin lukematta. Monesti vaikkapa huijaus-sivustot näyttävät aidoilta, mutta visuaalisen taidokkuuden pauloihin ei kannata mennä. Sullivan rinnastaa, että elokuvan lavasteeksi rakennetun pankin seinäkin näyttää aidolta, muttei ole oikea pankki.

- Kannattaa olla internetissä kuin ihminen, joka ylittää tietä. Hidasta ja katsele, tee järkevistä käytännöistä osa arkipäivää, Sullivan toteaa.